

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0004

Ochrana a podpora finanční stability v podmínkách hospodářské nejistoty

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. ledna 2026 o ochraně a podpoře finanční stability v podmínkách hospodářské nejistoty (2025/2051(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na zprávu Komise ze dne 24. ledna 2024 o makroobezřetnostním přezkumu pro úvěrové instituce a o systémových rizicích souvisejících s nebankovními finančními zprostředkovateli a jejich propojeností s úvěrovými institucemi, předkládanou podle článku 513 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (COM(2024)0021),
- s ohledem na přezkum finanční stability Evropské centrální banky (ECB) z listopadu 2024,
- s ohledem na zprávu ECB o finanční stabilitě z května 2025,
- s ohledem na čtvrtletní přehled Banky pro mezinárodní platby (BIS) z března 2025 o vývoji na mezinárodních bankovních a finančních trzích,
- s ohledem na dopis předsedy Rady pro finanční stabilitu ministrům financí a guvernéřům centrálních bank zemí G20 ze dne 21. února 2025,
- s ohledem na zprávu Rady pro finanční stabilitu o stavu ze dne 22. října 2024 nazvanou „G20 Crypto-asset Policy Implementation Roadmap“ (Plán G20 týkající se provádění politiky v oblasti kryptoaktiv),
- s ohledem na zprávu Rady pro finanční stabilitu z října 2021 nazvanou „Policy proposals to enhance money market fund resilience: Final report“ (Návrhy politik ke zvýšení odolnosti fondů peněžního trhu: závěrečná zpráva),

- s ohledem na odpověď Evropské rady pro systémová rizika (ESRB) z listopadu 2024 na konzultaci Komise, která posuzuje přiměřenost makrobezpečnostních politik pro nebankovní finanční zprostředkování, nazvanou „A system-wide approach to macroprudential policy“ (Celosystémový přístup k makrobezpečnostní politice),
 - s ohledem na zprávu ESRB o dodržování předpisů z února 2025 o doporučení ESRB ze dne 2. prosince 2021 o reformě fondů peněžního trhu (ESRB/2021/9),
 - s ohledem na aktualizovanou zprávu Společného výboru evropských orgánů dohledu ze dne 31. března 2025 o rizicích a zranitelných místech finančního systému EU – jaro 2025,
 - s ohledem na stanovisko Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) ze dne 14. února 2022 k přezkumu nařízení o fondech peněžního trhu,
 - s ohledem na zprávu Mezinárodního měnového fondu (MMF) o globální finanční stabilitě ze dne 22. dubna 2025,
 - s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 nazvanou „The future of European competitiveness“ (Budoucnost evropské konkurenceschopnosti, dále jen „Draghiho zpráva“),
 - s ohledem na zprávu Enrica Letty ze dne 17. dubna 2024 nazvanou „Much more than a market“ (Mnohem více než jen trh, dále jen „Lettova zpráva“),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 6. července 2011 o finanční, hospodářské a sociální krizi: doporučení k opatřením a vhodným iniciativám¹,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru Parlamentu ze dne 26. března 2025 o bankovní unii – výroční zpráva za rok 2024,
 - s ohledem na slyšení Hospodářského a měnového výboru Parlamentu ze dne 19. března 2025 o posouzení přiměřenosti makrobezpečnostního rámce pro nebankovní finanční instituce v EU,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A10-0232/2025),
- A. vzhledem k tomu, že finanční stabilita zůstává základním pilířem hospodářské odolnosti a růstu a vyžaduje ostražitost vzhledem k velké hospodářské nejistotě, vnějším otřesům a systémovým rizikům;

¹ Úř. věst. C 33 E, 5.2.2013, s. 140.

- B. vzhledem k tomu, že světová finanční krize ukázala, jaká rizika představuje pro vyspělé ekonomiky finanční nestabilita, která nabývá globálních rozměrů;
- C. vzhledem k tomu, že pokračující agrese Ruska vůči Ukrajině a její hospodářské důsledky vedly k inflačním tlakům, volatilitě na energetických trzích a finanční nejistotě;
- D. vzhledem k tomu, že zavedení cel přispívá k roztržitosti světového obchodu, narušení dodavatelských řetězců a představuje dodatečná rizika pro finanční trhy a širší ekonomiku;
- E. vzhledem k tomu, že dobře integrovaná unie kapitálových trhů (UKT) má zásadní význam pro tlumení otřesů, podporu investic v rámci EU a další integraci jednotného trhu;
- F. vzhledem k tomu, že stabilita nebankovních finančních institucí bude ještě důležitější, pokud Evropská unie přesune větší část svého financování na kapitálové trhy;
- G. vzhledem k tomu, že nebankovní finanční instituce působí v rámci různých odvětví;
- H. vzhledem k tomu, že zpožďující se hospodářský růst, zhoršený obchodním napětím, má nepříznivé dopady na zadlužené subjekty a zvýší úvěrové riziko pro finanční instituce;
- I. vzhledem k tomu, že vysoké ocenění aktiv na akciových trzích a trzích s podnikovými dluhopisy vyvolává obavy z možné korekce trhu se systémovými důsledky;
- J. vzhledem k tomu, že sektor nemovitostí určených k bydlení, který těží z nízkých úrokových sazeb, hraje klíčovou úlohu ve finanční stabilitě vzhledem ke svému ústřednímu postavení v ekonomice, významnému podílu bohatství domácností soustředěnému v nemovitostech, klíčovému zapojení finančního sektoru do financování investic do nemovitostí a rozhodující funkci nemovitostí jako zajištění na úvěrových trzích;
- K. vzhledem k tomu, že složitost a provázanost finančních sektorů nabyly na významu, přičemž nebankovní finanční instituce jsou největšími věřiteli bank a širší ekonomiky;
- L. vzhledem k tomu, že vzrostl vliv nebankovních finančních institucí na strategických finančních trzích, jako jsou trhy se státními dluhopisy, jak ukázalo ukončení obchodů na bázi hotovost-futures ze strany hedgeových fondů na americkém trhu státních dluhopisů během krize celních sazeb v dubnu 2025;
- M. vzhledem k tomu, že cílené reformy by mohly zvýšit odolnost fondů peněžního trhu EU v souladu s mezinárodními normami;

- N. vzhledem k tomu, že finanční sektor zůstává zranitelný vůči kybernetickým hrozbám, taktikám hybridní války a skrytým pákovým efektům, které by mohly destabilizovat kritickou finanční infrastrukturu;

Bankovní unie a unie kapitálových trhů: tlumení otřesů a odolnost

1. vítá obnovenou diskusi o potřebě zvýšit produktivitu a konkurenceschopnost EU, mimo jiné prostřednictvím lépe integrovaných kapitálových trhů a hospodářství efektivně využívajícího zdroje, jak je uvedeno ve zprávách Draghiho a Letty;
2. vyzývá Komisi, aby upřednostnila agendu unie kapitálových trhů, která podpoří konkurenceschopnost EU a zároveň neohrozí finanční stabilitu;
3. zdůrazňuje cíl unie kapitálových trhů efektivněji mobilizovat soukromý kapitál, aby se překlenul nedostatek investic v EU, a úlohu, kterou může hrát jako tlumič otřesů; zdůrazňuje, že plán činnosti unie kapitálových trhů by měl rovněž přispět k nápravě strukturální nerovnováhy ve finančním systému EU; vyjadřuje politování nad přetrvávajícím daňovým zvýhodněním dluhu oproti vlastnímu kapitálu;
4. uznává, že dokončení bankovní unie musí být strategickou prioritou při prohlubování hospodářské a měnové unie;
5. bere na vědomí výzvy vyplývající z integrovanějších finančních trhů, jestliže není uplatňován harmonizovaný dohled, včetně kompromisu mezi efektivním sdílením rizik a diverzifikací na jedné straně a riziky nákazy, přelévání a umocňování na straně druhé;
6. uznává kompromis, pokud jde o přeshraniční bankovní konsolidaci mezi zeměpisnou diverzifikací, přeshraničními finančními službami, úsporami z rozsahu a možným oslabením vazby mezi bankami a státy na jedné straně a problémem bank, jejichž velikost nedovoluje jejich selhání, možným oslabením menších finančních center a propojením s malými a středními podniky a místními ekonomikami na straně druhé;
7. konstatuje, že systémové riziko může vyplývat i z menších institucí, neboť mohou vykazovat vysoce korelované rozvahy;
8. zdůrazňuje význam přístupu ke kapitálu, zejména pro malé a střední podniky, jako je rizikový kapitál určený pro růstové společnosti, a zároveň zachování finanční stability a zajištění toho, aby růst a odolnost šly ruku v ruce;

Makrofinanční rizika a geopolitická nestabilita

9. zdůrazňuje hlavní cíl ECB, tj. udržení cenové stability, a klíčovou úlohu ESRB, evropských orgánů dohledu a centrálních bank při přispívání k finanční stabilitě v Unii;
10. připomíná, že Eurosystem byl vybudován na principu měnové dominance; požaduje zachování nezávislosti ECB jako faktoru podporujícího finanční stabilitu;
11. zdůrazňuje, že některá tržní opatření centrálních bank s sebou nesou riziko narušení trhu, které by mohlo ovlivnit finanční stabilitu;
12. bere na vědomí vystavení Unie vnějším otřesům v důsledku silných propojení se zahraničními finančními trhy a subjekty, závislosti finančního sektoru EU na poskytovatelích služeb mimo EU a tlaku z rostoucího obchodního napětí uprostřed geopolitické nejistoty;
13. zdůrazňuje rizika vysokého státního dluhu a deficitů; připomíná, že v roce 2008 byly příčinou finanční krize a následné krize eurozóny obavy trhu ohledně udržitelnosti státního dluhu, tehdejší nedostatečný rámec bankovní regulace a šíření krize prostřednictvím propojených finančních systémů;
14. varuje před vedlejšími účinky na finanční sektor; v této souvislosti bere na vědomí výzvy ke zmírnění systémových zranitelností; zdůrazňuje však, že žádný budoucí vývoj by neměl oslabovat fiskální odpovědnost jednotlivých států;
15. vyzývá Komisi, aby prosazovala dodržování rámce EU pro správu ekonomických záležitostí a sbližování s fiskálními pravidly Paktu o stabilitě a růstu s cílem zajistit zdravé a udržitelné veřejné finance;
16. uznává, že strukturální reformy zaměřené na posílení finanční a institucionální architektury eurozóny a snížení roztržitosti trhu by mohly posílit mezinárodní úlohu eura a potenciálně zvýšit finanční a měnovou stabilitu; bere na vědomí probíhající diskuse o digitálním euru;
17. zdůrazňuje potenciální nestabilitu vyplývající z vysoce zadlužených finančních institucí, ale uznává, že tyto instituce mohou v ekonomice převzít úlohy, jako je zajišťování, zlepšování likvidity trhu, určování cen nebo sdílení rizik;
18. zdůrazňuje význam koordinace mezi orgány makroobezřetnostního dohledu prostřednictvím analýzy systémových rizik a dohledu a sladění s mikroobezřetnostním dohledem, aby byla zajištěna kompatibilita;
19. bere na vědomí potenciální rizika pro finanční stabilitu vyplývající z častějších projevů fyzických rizik klimatických a přírodních katastrof a rizik transformace souvisejících s klimatem;

Napětí v bankovním sektoru a dohled nad nebankovními finančními institucemi

20. zdůrazňuje, že je třeba zajistit provádění rámce Basel III, aby se zvýšila odolnost a globální konkurenceschopnost bank v EU; konstatuje přetrvávající nejasnosti ohledně provádění norem Basel III v některých významných jurisdikcích zemí mimo EU a potřebu, aby bankovní systém Unie zůstal v mezinárodním kontextu konkurenceschopný; zdůrazňuje, že je důležité zachovat integritu basilejského rámce, a podtrhuje, že samotná finanční stabilita může být považována za konkurenční výhodu;
21. zdůrazňuje, že je důležité zachovat stabilní makrobezpečnostní rámec a zároveň zajistit zjednodušení, právní vyjasnění a snížení zátěže, zejména pro menší subjekty; zdůrazňuje, že při navrhování a uplatňování makrobezpečnostních rezerv existuje prostor pro zjednodušení a harmonizaci; vyzývá Komisi a orgány dohledu, aby podle možnosti systematicky uplatňovaly zásady proporcionality, nákladové efektivnosti a digitálního zjednodušení, aniž by byla ohrožena finanční stabilita;
22. zdůrazňuje, že by mělo být zváženo zjednodušení reforem provedených po finanční krizi v roce 2008, pokud budou existovat jasné a opodstatněné přínosy pro reálnou ekonomiku a pokud nebudou existovat žádná rizika pro finanční stabilitu; bere na vědomí diskusi o sekuritizačním balíčku;
23. bere na vědomí analýzu ECB týkající se přetrvávající zranitelnosti trhů s komerčními nemovitostmi, kterou umocňují rostoucí úrokové sazby a expozice nebankovních finančních institucí, které si zasluhují pečlivé sledování; vyzývá v této souvislosti ESRB, aby pečlivě sledovala úlohu nebankovních finančních institucí působících na trzích s nemovitostmi a vydala příslušná doporučení; kromě toho je si vědom vysoké míry zadluženosti domácností;
24. naléhavě vyzývá ECB, aby v rámci pravidelného procesu přezkumu a hodnocení orgány dohledu v kontextu strategické autonomie posoudila expozice finančních institucí vůči geopolitickým rizikům, včetně nepřímých dopadů sankcí, cel a hospodářské roztržičnosti;
25. uznává rostoucí systémový význam nebankovních finančních institucí, na které připadá více než 40 % aktiv finančního sektoru EU; domnívá se, že tyto subjekty mohou přispívat k rizikům pro finanční stabilitu, pokud nebudou dostatečně regulovány;
26. bere na vědomí rozmanitost obchodních modelů nebankovních finančních institucí a jejich důležitou úlohu při financování; zdůrazňuje, že v mnoha odvětvích již existuje evropská odvětvová regulace, například pro zajišťovací fondy (směrnice o správcích

alternativních investičních fondů²), fondy peněžního trhu (nařízení o fondech peněžního trhu³), pojišťovny (Solventnost II), investiční podniky (směrnice⁴ a nařízení⁵ o investičních podnicích) nebo penzijní fondy (směrnice o institucích zaměstnaneckého penzijního pojištění⁶); konstatuje však, že stávající rámec se zaměřuje především na ochranu investorů a integritu trhu, a nikoli na snižování systémových rizik⁷; vyzývá k důkladnému přezkumu nedostatků v regulaci týkajících se nebankovních finančních institucí, a to i v méně regulovaných oblastech, jako jsou rodinné kanceláře a společnosti pro financování dodavatelského řetězce;

27. bere na vědomí zprávu Komise z roku 2023 o fungování fondů peněžního trhu a nedávné změny rámce pro fondy peněžního trhu; vyzývá Komisi, aby předložila reformu nařízení o fondech peněžního trhu⁸ v souladu s mezinárodními normami, regulačním pokrokem dosaženým v jiných jurisdikcích a doporučeními ESRB a ESMA;

Likvidita, dozajistění a digitální rizika

28. zdůrazňuje skutečnost, že procyklické výzvy k dodatkové úhradě marže během krizí, jako byla krize COVID-19 a energetická krize v roce 2022, způsobily značné napětí v oblasti likvidity; poukazuje v této souvislosti na důležitost připravenosti na likviditu a obecně na důležitost pákového efektu a kapitálových rezerv;

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010 (Úř. věst. L 174, 1.7.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj>).

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1131 ze dne 14. června 2017 o fondech peněžního trhu, (Úř. věst. L 169, 30.6.2017, s. 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj>).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2034 ze dne 27. listopadu 2019 o obezřetnostním dohledu nad investičními podniky a o změně směrnic 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU a 2014/65/EU (Úř. věst. L 314, 5.12.2019, s. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/2034/oj>).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2033 ze dne 27. listopadu 2019 o obezřetnostních požadavcích na investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 575/2013, (EU) č. 600/2014 a (EU) č. 806/2014 (Úř. věst. L 314, 5.12.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2033/oj>).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2341 ze dne 14. prosince 2016 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění (IZPP) a dohledu nad nimi (Úř. věst. L 354, 23.12.2016, s. 37, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2341/oj>).

⁷ Přezkum ECB týkající se finanční stability, květen 2025, s. 78.

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1131 ze dne 14. června 2017 o fondech peněžního trhu, (Úř. věst. L 169, 30.6.2017, s. 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj>).

29. vyzývá k vytvoření nástrojů, které by lépe zachytily rozsah a rychlost odlivu likvidity v důsledku výzev k dodatekové úhradě během systémových událostí, zejména v případě veřejných energetických služeb a nebankovních finančních institucí;
30. zdůrazňuje potřebu odolné clearingové infrastruktury, spolehlivých rámců pro zajištění a koordinovaného dohledu nad ústředními protistranami; bere na vědomí rozhodnutí Komise rozšířit režim rovnocennosti na ústřední protistrany se sídlem ve Spojeném království a bere na vědomí přetrvávající obavy týkající se evropské závislosti na ústředních protistranách ze zemí mimo EU;
31. podporuje větší transparentnost a makroobezřetnostní dohled nad postupy dozajištění, včetně zátěžového testování a analýzy scénářů, které by vycházely z nedávné práce Rady pro finanční stabilitu o připravenosti likvidity na výzvy k dodatekové úhradě marží a na výzvy k zajištění;
32. vyjadřuje znepokojení nad rostoucím propojením mezi trhy s kryptoaktivy a decentralizovanými finančními trhy a tradičním finančním systémem; podporuje Radu pro finanční stabilitu, normotvorné orgány a ESRB v jejich úsilí o zavedení regulačního rámce a harmonizaci jeho klasifikace;
33. bere na vědomí analýzu Rady pro finanční stabilitu, podle níž se rizika trhů s kryptoaktivy pro finanční stabilitu prozatím jeví jako omezená⁹; upozorňuje však na potenciální systémový význam vývoje na trzích s kryptoaktivy; bere na vědomí převážně spekulativní povahu kryptoaktiv a jejich důležitou úlohu v nezákonných transakcích; naléhavě vyzývá Komisi a ESRB, aby pozorně sledovaly vývoj v této oblasti;
34. s potěšením bere na vědomí skutečnost, že Evropská unie zavedla obezřetnostní rámec pro kryptoaktiva (MiCAR); zdůrazňuje význam včasného a důsledného provádění a vyzývá Komisi, aby sledovala zbývajících mezery v právních předpisech;
35. upozorňuje na rychlý růst trhu se stablecoinu, který je dosud z velké části omezen na ekosystém kryptoměn; konstatuje, že regulační prostředí týkající se stablecoinů ve významných jurisdikcích zemí mimo EU se rychle mění; naléhavě vyzývá Komisi, aby posoudila, zda existují potenciální cesty šíření nákazy, jako například v případě vícenásobných emisí;
36. zdůrazňuje, že Unie přijala opatření k posílení digitální odolnosti finančních subjektů, zejména prostřednictvím nařízení o digitální

⁹ Zpráva skupiny G20 o stavu provádění politiky v oblasti kryptoaktiv, 22. října 2024.

provozní odolnosti¹⁰; podporuje inovace v oblasti digitálních financí a rozsáhlé investice do kybernetické odolnosti s cílem chránit finanční infrastrukturu před vnějšími hrozbami; vyzývá Komisi a ECB, aby zmapovaly a řešily závislost evropského finančního systému na poskytovatelích digitálních služeb ze zemí mimo EU, kritická místa a riziko hybridních útoků;

- 37. zdůrazňuje, že zlepšení finanční gramotnosti může přispět k odolnosti jednotlivců, stabilnějším finančním trhům a větší účasti v unii kapitálových trhů;
- 38. konstatuje, že zachování přiměřené a spolehlivé logistiky a infrastruktury pro dostupnost hotovosti zůstává základním prvkem finanční stability a důvěry veřejnosti;

Posílení soudržnosti dohledu, datových kapacit a připravenosti na krize

- 39. podporuje holistický, soudržnější systémový a na činnostech založený přístup k dohledu, který identifikuje a řeší rizika a zranitelná místa spojená s různými druhy činností ve finančním sektoru, jako jsou úvěrování, transakce a správa majetku;
- 40. zdůrazňuje význam spolehlivého a důvěryhodného rámce pro krizové řízení; zdůrazňuje úlohu jednotného mechanismu pro řešení krizí při zajišťování účinného řešení problému selhávajících institucí a funkci ECB jako věřitele poslední instance pro zajištění likvidity a důvěry během krizí; konstatuje, že stále chybí mechanismus jistění pro Jednotný fond pro řešení krizí;
- 41. podporuje ECB, ESRB, evropské a vnitrostátní orgány dohledu a Orgán pro boj proti praní peněz a financování terorismu při ochraně finanční stability EU a řešení vznikajících globálních finančních rizik, včetně soudržného dohledu orgánu ESMA nad systémovými přeshraničními nebankovními finančními institucemi;
- 42. varuje před regulatorní arbitráží a zdůrazňuje potřebu řešit slabiny skrytého zadlužení, které byly odhaleny při minulých narušeních;
- 43. vyzývá Komisi, aby si zachovala vysokou úroveň ambicí při provádění doporučení Rady pro finanční stabilitu týkajících se zadlužení v EU;

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2554 ze dne 14. prosince 2022 o digitální provozní odolnosti finančního sektoru a o změně nařízení (ES) č. 1060/2009, (EU) č. 648/2012, (EU) č. 600/2014, (EU) č. 909/2014 a (EU) 2016/1011 (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj>).

44. zdůrazňuje, že orgány na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU by měly mít k dispozici kvalitativní a snadno dostupné údaje a odpovídající zdroje pro jejich analýzu;
45. vyzývá k posílení transparentnosti, kapacit pro analýzu údajů a zjednodušených mechanismů sdílení údajů mezi vnitrostátními orgány a orgány EU s ohledem na záruky ochrany údajů s cílem podpořit komplexnější rámec pro monitorování rizik a kapacity pro zátěžové testování celého systému, včetně kybernetické odolnosti, výpadků dodávek energie a rámce pro zajištění; konstatuje, že některé vnitrostátní orgány již oznámily svůj záměr provést zátěžové testy propojení mezi bankovním sektorem a sektorem nebankovních finančních institucí;
46. vyzývá k posílení spolupráce s mezinárodními finančními institucemi, včetně Mezinárodního měnového fondu, Basilejského výboru pro bankovní dohled, BIS a Rady pro finanční stabilitu, s cílem řešit přeshraniční rizika ohrožující stabilitu;

°

° °

47. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.